

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnino prejema upravitelstvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 237.

V Ljubljani, v sredo 15. oktobra 1890.

Letnik XVIII.

Deželni zbor štajarski.

Ob 10. uri je mil. gosp. knezoškof lavantinski, dr. Mihael Napotnik, v stolni cerkvi daroval sv. mašo, katere so se vdeležili: ces. namestnik baron Kübeck, dvorni svetovalec grof Chorinsky, svetovalec namestništva, deželni glavar grof Wurmbbrand-Stuppach, dež. glavarja namestnik dr. Jurtela, deželni odbor in mnogo poslancev. Po sv. maši sta deželni glavar in njegov namestnik v pisarni ces. namestnika storila slovesno obljubo. Ob 11. uri zbrali so se poslanci v deželni dvorani; med njimi sta bila tudi oba deželna knezoškofa.

Predložena so bila poslancem razna poročila. Cesarski namestnik baron Kübeck je nekako tako-le nagovoril poslance:

„Nj. c. kr. apostolsko Veličanstvo cesar je z najvišjim patentom z dné 15. septembra t. l. sklical štajarski deželni zbor na današnji dan. Pozdravljam Vas v imenu cesarske vlade.“

Deželni zbor bode sklepal o važnih stvaréh. Tako je važno vprašanje zdravstvena organizacija. Pri vsem pa bode vlada rada podpirala deželni zbor pri vseh vprašanjih na korist dežele, in to z vso objektivnostjo po pravici in postavi.“

Nato nagovori zbor dež. glavar grof Wurmbbrand. Spominja se poroke nadvojvodinje Marije Valerije, prihoda cesarjevega v Gradec povodom otvorjenja razstave in raznih železničnih načrtov, katere je po novi postavi sestavil deželni odbor. Gledé na šolstvo omenja nove vseučilišne zgradbe in izraža upanje, da bode država prevzela v svojo upravo nekatere srednje šole, ker se deželni troški za šolstvo na leto pomnože za 50.000 gld. in so višji direktni davki skoro nemogoči. Deželne priklade se sicer ne bodo letos zvišale, a to davkoplačevalcu malo koristi, ker pa nasprotno raste občinske in okrajne priklade. Deželne priklade znašajo 32%, okraji pa poberó 700.000 gld., torej skoro 13%, in občine 3.468.724 gld. direktnega davka. Deželni od-

bor se je dalje posvetoval o razpustu okrajnih zastopov, o novem občinskem redu, o administraciji cest, o sredstvih proti trtni uši, o vravnavi rek Savinje, Mure in Drave itd. Dalje omenja glavar, da bode deželni odbor zopet predložil zdravstveno postavo.

Naposled opomni vse poslance, naj bi se izogibali narodnostnemu prepiru in skupno delovali na korist Štajarske; spomni se tudi umrlih poslancev: barona Zschocka, dr. Pscheidna in viteza Sprunga. Zapisnikarjema sta bila izvoljena poslanca Proboscht in Starkl; verifikatorji: Hackelberg, Koller, Jer-man in Bayer.

Predsednik naznani, da je danes, 15. t. m., otvorjenje železnice Ljutomer-Radgona, in bode prisoten trgovinski minister markiz Bacquehem. Prihodnja seja je v četrtek; na dnevnem redu so volitve raznih odsekov.

Crispijev govor.

II.

Danes hočemo dodati kratek komentar h Crispijevemu govoru, katerega smo včeraj v glavnih potezah objavili.

Pred vsem moramo naglašati, da je stari revolucionar in republikanec oblekel konservativno suknjo; govoril je, da je zatajil svojo minolost in morda tudi svoje pravo mišljenje.

Francesco Crispi, stari Garibaldinec, danes obsoja irredentizem, čeravno imajo irredentisti po njegovem prepričanju plemenita srca. Irredentizem je sovražnik Italiji in evropskemu miru, kliče Crispi. Da, irredentizem je sovražnik Italiji, ker steza roke po zemlji, ki ni italijanska. Irredentizem pa je tudi v ostrem nasprotju trodržavni zvezi, v prvi vrsti pa Avstriji, ker od Avstrije zahteva „neodrešene“ pokrajine.

Pomenljivo pa je, da je Crispi pobijal irredentizem v svojem govoru, kateri je bil že davno na-

povedan in katerega je govoril vpričo mnogih senatorjev in odličnjakov. To po naših mislih pač prejasno dokazuje, da je irredentizem v Italiji pognal močne in globoke korenine, da je prodril v javno mnenje s toliko silo, da ji vlada ni kos. Irredentizem v Italiji ni več sanjarija, s katero se pečajo bolne glave, temveč ideja, ki mami prve može.

Stari lisjak je nekdanj divje besnel proti zvezi z nemštvom, danes pa mu je trodržavna zveza jedino zagotovilo miru in edinosti Italije, ker ta zveza je nasprotnica vaticanizmu. Da, s frazami vlada se večkrat svet. Ali ta napad na Vatikan je tako frivolen, fraza o vaticanizmu tako absurdna, da je Crispi s tem izrekom pokazal se v pravi luči kot učenca Mazzinijevega in Bismarckovega.

Mi ne vemo, kako sodijo višji krogi o Crispijevem govoru, a trditi se drznemo, da mu niso hvaležni. Torej Avstrija naj bi Italiji le v ta namen podala roko, da bi bila sredstvo proti papežu? In to katoliška Avstrija, ki je še pred desetletji branila rimskega papeža proti prekucubom? Že doslej so v Vatikanu sumili avstrijsko prijateljstvo ravno zaradi zveze z Italijo; danes pa Crispi na vsa usta izpove, da je zveza Italije z Avstrijo in Nemčijo gotova zapreka mogoči zvezi katoliških vlad na korist rimskemu papežu.

Nemško-liberalni listi z vsem veseljem naglašajo gospoda Crispija prijateljstvo do Avstrije. Gotovo pa Crispi tudi ni še pozabil, da je bila doslej Italija vedno tepena od Avstrije in je le s pomočjo družih držav trgala pokrajine od Avstrije. Ker pa ji danes ni Francija ni Nemčija noče pomagati, da si osvoji Trst in Trident, zato išče koristi v trodržavni zvezi. Ali smo Avstrijci le za to tukaj, da od Italije dobivamo milosti, ali je ravno nasprotno resnica?

Tretji nasprotnik pa je Italiji poleg irredentizma in vaticanizma — slavizem. Torej po večini slovanska Avstrija naj bi ovirala razvoj svojih slo-

LISTEK.

Radinje.

Zgodovinska povest Jana Podhajského. — Poslov. V. Ž.
(Dalje.)

Oldrik z Ledkova je odšel ob jednom z Žižko na Tabor in se vdeležil vseh bojev. Sin Oldrikov, Bořek, je ostal na zapuščenem očetovem gradu.

„Pojdi z menoj“, rekel mu je oče. „Tukaj se ti ponuja priložnost pokazati svojo hrabrost, pridobiti si slave, zraven tudi ne boš trpel bode, kakor večkrat v tej naši luknji.“

Drugokrat bi izpolnil sin rad očetovo željo; niti čakal bi ne njegove besede in se zagnal med sovražne vrste. Ali takrat ni izpolnil očetove želje, premagal je svojo voljo in ostal skoro sam na gradu. Le star vratar in njegova stara žena sta bila tudi na gradu.

Kako bi neki odšel odtod, ko ga je bilo tukaj najbolj treba? Njegova dolžnost je bila čuvati Eliško, braniti jo zlasti tedaj, ko je ne bi mogel njen oče.

Minila je zima, prišla je pomlad; že se je bližalo leto h koncu in bližala se je mirna jesen — že leto od tedaj, ko je zapustila Eliška hotešovski samostan in živi na gradu Radinjah. V tem letu se je razvila v krasno rožo. Vsakdo, kdor je pogledal

ta kras, njeno nedolžno oko, belo čelo, rudeči obraz; kdor je pogledal krasno njeno postavo, lehkó, nežno stopanje; kdor je slišal njen prijetni glas, njen lahki spev — bil je očaran. Zlasti, ako je bil to mož ali mladenič.

Ves ta čas je govoril Bořek z devo le jedenkrat na onem mestu, kjer je izpregovoril z njo prvič.

„Eliška, ne huduj se, da govorim prosto, odkritosrčno, kar čuti moje sree. Ljubim te, vem, da nisem vreden tebe, tvoje ljubezni. Vendar te prosim, ne zavrzi me. Prisegam ti pri Bogu, da hočem vse storiti, da bi kedaj postal vreden tvoje ljubezni. Vedi, ljuba deklica, da sem do sedaj živel neredno; ali hočem živeti drugače, hočem izbrisati vse madeže, ki tiče na mojem životu, hočem postati v resnici z dobrimi deli vreden ljubeznivega tvojega pogleda. Ali do sedaj nisem vreden tega pogleda — vendar te prosim, ne zavrzi me.“

In tu se je spremenil mladeničev glas v plak. „Ne odgovoriš“, rekel je čez nekaj časa, „ne odgovoriš in me puščaš v bolestni, mučni negotovosti. Povej, ali me preziraš?“

Deklica je obrnila glavo, vendar ni pogledala nanj sramežljivosti.

„Ti me ne preziraš! Bog te poplačaj, da ne preziraš Bořka z Ledkova, na kogar pogleduje toliko

ljudi s sovraštvom. Moja mati, dobra moja mati, ki si umrla na tem mestu, kjer stoji deklica — angelj, ki ne prezira ubogega tvojega sinu, temveč čuti z njim — veselí se v raji, da ni tvoj sin tako slab, hudoben človek, ker ga ne prezira tako čisto, nedolžno bitje.“

Eliška je podala vročemu mladeniču desnico, on jo je prijel strastno, nežno jo pritisnil k srcu, ki mu je bilo vroče, in gorkim ustom.

Eliška se ga ni bala; iz pogleda mu je brala, sama ni vedela tega, da se ji ni treba bati ljubečega mladeniča.

„Bořek Ledkovski“, govorila je z mehkim glasom, „obljubil si izpremeniti svoje življenje. Upam trdno, da izpolniš svojo obljubo. Do sedaj nisi koristil nič domovini, in vendar bi ji mogel dosti pomagati. Hočeš li, da te bom spoštovala, porabi moči, katere ti je Bog podaril, v blaginjo naroda, v slavo domovine.“

Ako bi tudi ne bila to moja želja, storil bi, ker ti to ukazuješ.“

Bořek je izpolnil obljubo. Tudi on je zapustil Ledkovski grad, v katerem sta ostala le stara vratarja in se ponudil gospodu Bohuslavu iz Švamberka, glavnemu sovražniku Žižkovemu in skoro najmočnejšemu graščaku v Pizenskem. (Dalje sledi.)

vanskih narodov! Ali je že to slovanska povodenj, če Slovani branijo svoje zemljišče proti irredenti, Germaniji in madjarizmu? Če misli Crispi, da je Avstrija obramba proti taki slovanski povodnji, potem ji prisoja nalogo, da napové boj večini svojega prebivalstva.

Crispi je sovražnik slovanstvu in njegovemu duševnemu razvoju, a vsled tega slovanstvo ne bo propalo. Šel je Bismarck, a pojde za njim tudi Crispi; mi pa ostanemo, dokler je volja božja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. oktobra.

Notranje dežele.

Novi cesarski namestnik v Dalmaciji je imenovan fml. David pl. Rohnfeld, ki sedaj namestuje generala v Sarajevu. Rojen je leta 1837 in se je kot vojak vdeležil bitke pri Solferinu; leta 1866 je bil tudi na Laškem, leta 1878 šel je z armado v Bosno in Ercegovino in je od leta 1887 pridružen 15. kornemu poveljništvu v Sarajevu. Politike se do sedaj ni vdeleževal kot vojak; upati je, da bode strogo vojaško izvrševal zakone v imenu svojega vladarja, jednako pravičen obema narodoma v deželi.

Deželni zbori in vodstvo nemških liberalcev. Vidi se, da se hočejo nemški liberalci od zadnjih svojih porazov pri volitvah na Dunaji učiti organizacije svoje stranke. V deželnem zboru dolence - avstrijskem osnovali so poseben nemško-narodni klub, ki bo v tesni zvezi s klubom liberalnih veleposestnikov. — Vodje združene leve v državnem zboru (Plener, Chlumetzky, Scharschmid) so imeli posvet, kako naj sploh nemški liberalci postopajo po posameznih deželnih zborih, vzlasti nasproti vladi; zdi se namreč, da hočejo po načrtu in z združenimi močmi napadati Taaffejevo vladno ter omajati njeno stališče. Kmalu bomo videli tudi v kranjskem deželnem zboru, kaj so ukrenili v tem oziru vodje liberalne nemške stranke, zakaj baron Apfaltrern bode to glasno razbotal tudi v kranjski deželni zbornici. Od te strani sicer grozi vladi huda nevarnost, vendar najhujša ji grozi vsled neodločnosti in omahovanja na vse strani, ki ga vlada kaže povsod, ter s tem sprčuje, da se ne ravna po nobenih načelih, da pri njej odločuje le politika od danes do jutri, ali kakor Taaffe pravi: „Das Fortfretten“.

Staročeški poslanci so imeli pred otvoritvijo deželnega zbora svoje posvetovanje, kako naj postopajo Staročeši v deželnem zboru; te seje se je vdeležilo 39 poslancev; predsedoval ji je dr. Rieger, ki je rekel, da je po treznem premisleku prepričan, da treba Staročehom vstrajati na svojem stališču, dokler vlada ne izjavi svoje misli glede na notranji uradni češki jezik; od te zahteve staročeški poslanci ne morejo odstopiti. Omenjal je tudi, da je razburjenost, katero širijo Mladočeši med narod, le bolj umetelno osnovana, in da se zopet povrne mir med narod, ko se poležejo med njim umetelno gojene strasti. Od postopanja vlade je torej odvisno, ali staročeški poslanci sodelujejo v deželnem zboru češkem, ali pa odložijo svoje mandate in Mladočehom popolno prepustijo politično polje, pa tudi vso odgovornost.

Ogrski minister za uk in bogočastje je bil na Dunaji pri papeževem nunciju; predmet razgovoru je bila gotovo razporna zadeva med ministerskim ukazom glede na vpisavanje matrik in med katoliško cerkvijo na Ogrskem, ki mora zagovarjati svoje stališče. — Izšla je zadnje dni knjižica, ki vzbuja veliko pozornost, ker pojasnjuje, da je grof Csaky pri svojem ukazu prekršil zakon, torej je ta njegov ukrep nezakonit. Končuje se pa ta brošura z besedami: „Komu vero vsiljevati, je sploh brez namena, nelogično, neplemenito, neliberalno, pač pa je to nasilno. Ako država zahteva od nas naš denar in našo kri, radi ju damo; toda vere si ne damo vsiljevati; nikdo naj ne zahteva od nas naše vere, naših duš, zakaj teh od nas nikoli ne dobi.“

Vnanje države.

Srbija. Kakor se poroča „Presse“, izdelala je srbska kraljica Natalija spomenico, katere se bode meseca novembra izročila skupščini. V njej zahteva kraljica, da se njene pravice kot matere kralja Aleksandra natanko določijo, da more dovolj za vzgojo svojega sina skrbeti. Če ne bode skupščina ugodila tej želji, meni bajé Natalija zapustiti Srbijo za zmirom ter preživeti ostale dni življenja v Franciji.

Rusija. Peterburški listi poročajo, da se že zdaj po mnogih krajih Rusije vrše priprave za slavnost, katere se bode vršila 1891. l. meseca oktobra povodom srebrne poroke ruskega carja in njegove soproge. Ta dan se bode izvestno močno slovesno praznoval po vsej širni Rusiji.

Nemčija. Ker so pisali mnogi listi, da utegne odstopiti poveljnik generalnega štaba, Waldersee, oglasila se je „Köl. Ztg.“ ter pravi, da so vsa ta poročila gola izmišljotina. — V zasebni avdienci, s katero je počastil nemški cesar italijanskega poslanika, ki mu je podaril v imenu italijanskega kralja Humberta njegov kip, govoril je cesar Vi-

ljem II. tudi o političnem evropskem položaju in ga imenoval povsem povoljnega. — Iz Hale se poroča 13. t. m.: Danes se je vršil glavni shod kongresa socialistov. Tujim odposlancem so priznali pri tej priliki pravico, da se smejo posvetovati o zborniških in sklepati o drugih vprašanjih. Bebel je poročal o vodstvu stranke ter opomnil, da naj se obdrži dosedanja taktika, ker bodo inozemski prijatelji delovali v istem zmislu.

Italija. Kakor smo že poročali, je italijanski vladi močno žal, da se ni izvršilo sporazumljenje z Anglijo z ozirom na njene afriške interese. Vladni listi pišejo tem povodom blizu tako-le: Sir Baring je od nekelej protivnik Italiji in vedno zahteva, naj Italija pobira za Anglijo kostonj iz žrjavice. Pravi vzrok, zakaj se je razdrlo pogajanje, je Kasala, katere nočejo pustiti Angleži, da bi bila v italijanskih rokah. Naposled je Anglija dovolila Italiji, da sme Kasalo v boji in vojne namene posesti, a da pri tem ne sme Egipt najmanjše krivice trpeti, ali z drugimi besedami: Italijani morajo takoj zapustiti Kasalo, kakor hitro končajo boj z derviši. Toda Italija ni bila s tem predlogom zadovoljna, zakaj ona bi rada razširila tamošnje svoje ozemlje, in upanje, da se izvrši angleško-italijanska pogodba, ni se uresničilo. — Dne 12. t. m. se je vršil v Florenci obed, prirejen na čast Cavalottiju. Obed se je vdeležilo razven sedem radikalcev in dvanajst družih poslancev vsega vkupe 540 gostov. V svojem govoru, ki ga je imel Cavalotti pri tej priliki, obsojal je Crispija zaradi njegovega govora, v katerem je toliko protislovja in zasramovanja. Kakor je videti, nima Crispi vseh italijanskih državnikov kot slepe privrženca na svojej strani.

Švica. Zastopniki obeh političnih strank nameravajo imeti dne 16. oktobra skupno konferenco v Tesinu. Zadnje dni je bilo tudi slišati, da bodo državni svetniki Respini, Casella in Gianella začeli zopet opravljati vladno službo, Concigno pa neki noče sprejeti z nova vladne službe.

Francija. Budgetna komisija je zopet vzela v roke svoje delo. V višjih krogih je čuti zagotavljanje, da se bode pokrtil primanjkljaj, ki se je pokazal v proračunu vsled zadnjih sklepov zbornice, z večjim obdačenjem riža in mošta, v kar je zbornica tako že dovolila.

Španija. V Hereci so se nedavno zbrali republikanci ter se pri tej priložnosti navduševali za Portugal, kjer se je vsled revolucionarnega gibanja začel majati vže kraljev prestol. — Madridska poročila zagotavljajo, da se je v tamošnjih krogih raznesla govorica, da je zahteval minister vnanjih zadev postavno postopanje proti onemu govorniku, kateri je na katoliškem kongresu v Saragosi govoril „razžaljivo“ proti italijanskemu kralju Humbertu. — Kakor je razvidno iz poročil, vendar nekoliko ponehuje kolera med španskim prebivalstvom. Dne 12. oktobra je zbolelo v provinci Valenciji 7, v mestu samem pa 14 oseb za kolero. — Karlstje se nameravajo podati v Rim, da se poklonijo sv. očetu, in v Benetke, kjer bodo počastili don Karola.

Izvirni dopisi.

Z Blok, 13. oktobra. Le slabe in žalostne novine čitamo po časnikih. Tudi pri nas imeli smo tekom enega meseca dvakrat ogenj. Dne 23. septembra pogorela je neka koč v Vel. Blokah. Vsa vas je bila v nevarnosti, vendar se je večja nesreča zadržala. Vse huje pa je bilo 11. t. m., v soboto večer okoli 8. ure, ko so se ljudje večinoma že k počitku ulegli. Vas Radlek uro hoda od Nove Vasi je isti večer požar večinoma upepelil. Ogenj nastal je na nekem skednju, in v par urah zgorelo je šestim gospodarjem 15 poslopij in vse imetje, enemu tudi dva prašiča. Ubogi ljudje! Vsled splošne suše manjka vode, katero moramo sploh vsi od daleč dovažati za-se in živino; za gašenje ni bilo kapljice vode, kakor v Suhi Krajini. Edina sreča bila je tiha in mirna noč, sicer bi ne bilo ostalo ne ene strehe ali poslopja. Ljudstva došlo je mnogo, a s čim pomagati v taki suši, ker ni bilo ne vode, ne druge priprave za gašenje. Prišla je cela požarna bramba iz sosednega Loža z dvema brizgalnicama. Čast in hvala ji, a brizgalna brez vode ne hasni nič. Sicer so pridno odnašali ali z mački trgali, kjer je bilo še moči blizu priti. Prišla je vsa bloška inteligenca z g. županom in žendarmerijo, katere je prav marljivo sledila za zločincem. Kakor se namreč čuje, je vso nesrečo povzročil neki 15 letni spriden pastir, katerega je gospodar iz službe zapodil. Hudobnež je z nočjo zginil in ni ga bilo mōč do zdaj dobiti. Revščina je velika in ljudje tarnajo, da si ne bodo nikdar več opomogli. Kdor more, naj jim pomaga! Različni pogovori pa so se čuli drugi dan med priprostim ljudstvom, kot: Zakaj je dovoljeno vsakemu se ženiti? Kaka je potem odgoja otrok in kako so potem le kmetu v nadlogo? Ali bi ne bila v šoli šiba zelo primerna in zunaj ostrejša kazen? Kdo se dandanes že ječe boji, ki je pravo zavetišče postopačev in zločincev? Tudi na gg. poslance so padle ostre besede, češ,

kako skrbé za kmeta, ker se postava o prosti ženitvi ne preustroji? Kam pride kmet v takih okoliščinah? Skoraj v obupnem stanu jih je mnogo. Ni potem čuda, če se v tako obilnem številu selijo v Ameriko s trebuhom za kruhom, dasi smo tudi mi proti izseljevanju. Pogosta pogorišča pa naj bodo vsem v svarilo, da se o pravem času vsakdo zavaruje, kdor ima kaj posestva, ker ne ve, kdaj in kje ga nesreča čaka.

Dne 21. pretečenega m. pa je padla tu v Novi Vasi „truga“ za pesek na neko 2 1/2 letno dekletce, ki je v malo minutah potem izdihnilo svojo nedolžno dušo.

Precj pozno, vendar naj tu še omenim, da so učitelji logaškega okraja 18. pret. m. postavili in odkrili lep kameniten spomenik na grobu ranjcega nadučitelja g. Treven-a. Izklesal ga je kamnosek g. Arhar v Cerknici prav lično in po prav primerni ceni, zato ga s tem za enaka dela vsakemu priporočamo.

Iz krškega okraja, 12. oktobra. Dne 6. avgusta t. l. se je zbralo učiteljstvo našega okraja k uradni konferenciji v Krško.

Točno ob 9. uri otvori gosp. prvosednik in voditelj učiteljske konferencije c. kr. okrajni šolski nadzornik Fran G a b r š e k konferencijo. V svojem nagovoru s toplimi besedami pozdravlja navzočnike in jih spodbuja, da se resno in stvarno vdeležé dnevnih obravnav. Kozoč na prevažno nalogo konferencij, navaja glavne točke vspeveda, ter želi, da bi se isti rešil vsestranski in na čast učiteljstvu. Pri konferencijah je učiteljstvu dana lepa prilika, da širijo svojo znanost, da se ugablajo v poučno razmišljanje učne stvarine in da vzajemno priobčujejo svoje bogate izkušnje na pedagoškem polju. Zato mora učiteljstvo iz dna svoje duše zahvaljevati daritelja šolskih postav, premodrega vladarja in skrbnega zaščitnika šolstva, presvetlega cesarja Frana Josipa I.

S toplimi besedami se spominja gosp. prvosednik tudi preveslega dogodka v prevzvišeni vladarski rodbini, poroke Nje c. in kr. Visokosti presvetle gospe nadvojvodinje Marije Valerije z Njega ces. Visokostjo nadvojvodo Franciškom Salvatorjem dne 31. julija t. l. ter omenja, da je ob tej priliki izjavil največjo udanost v imenu vsega učiteljstva krškega okraja potom c. kr. okr. glavarstva ter vslikne: „Bog ohrani, Bog obvaruj našega milega cesarja Frana Josipa I. Bog ohrani presvetla novoporočenca, Bog obvaruj celo hišo habsburško!“ — Navzočnih je bilo 37 učiteljev in učiteljic. Kot gostje bili so prisotni: gosp. Martin Sinkovič, c. kr. okrajni šolski nadzornik v Trstu in več učiteljskih pripravnic. Gosp. prvosednik si izvoli svojim namestnikom g. Ivana Lapajneto, ravnatelja meščanske šole v Krškem. Kot zapisnikarja voli učiteljstvo soglasno g. Frana Slanca, učitelja v Radečah in gđ. Ludoviko Košenini, učiteljico v Mokronogu.

Nato sledi obširno poročilo g. c. kr. okrajnega nadzornika o šolstvu. Pred vsem prečita presrečno in laskavo zahvalo preblagorodnega gosp. barona Andreja Winklerja, c. kr. deželnega predsednika kranjskega za čestitko, katero mu je g. prvosednik odposlal telegrafičnim putem v imenu učiteljstva krškega šolskega okraja povodom desetletnice kot predsednika dežele kranjske.

Nato omeni in naznani g. prvosednik, da je nemila smrt pokosila dne 22. junija t. l. g. nadučitelja Ivana Kaligarja v Šmarjeti ter povabi konferencijo, da vstane v znak sočutja, kar se zgodi. — Dalje omenja izvršitev lanskih konferenčnih sklepov. Iz statistike omenja, da je v šolskem letu 1889—1890 bilo v krškem šolskem okraju 25 šol in sicer: 1 meščanska, 22 ljudskih in 2 zasebni šoli. Izmed teh šol je bila: 1 meščanska s tremi razredi, 10 jednorazrednic, 8 dvorazrednic, 3 tri-razrednice in 3 štirirazrednice. Poučni jezik je bil na 23 šolah slovenski, na 1 šoli (meščanski) nemški in na 1 šoli (ljudski v Krškem) slovenski in nemški. Nemščina, kot predmet obligaten se je učila na 5 šolah s 785 učenci, kot neobligaten pa na 6 šolah z 182 učenci. — Stanje šolskih poslopij je v obče zadostno, vendar jih je nekaj še prav slabih, nekaj prav dobrih. Šolska oprava je gledé na šolsko zdravstvo v obče dovoljna, vendar je ista na nekaterih šolah še nedostatna.

Število otrok za šolo godnih je 7666, obiskajočih 5789. Šolsko obiskovanje se je v obče zboljšalo, vendar so še nekatere šole z jako slabim šolskim obiskovanjem.

Učiteljskih moči bilo je koncem šolskega leta 46 in sicer 12 nadučiteljev, 16 učiteljev, 14 učiteljic in 4 pomožni učitelji. Za ženska ročna dela bilo je postavljenih 7 posebnih učiteljic. Katehetov je bilo 30. Kmetijski pouk se je učil na 11 šolah večinoma teoretično in praktično. Pravi kmetijski nadaljevalni tečaj bil je na 1 šoli, po 1 ali 2 posebnih ur se je ta predmet učil še na drugih 3 šolah. Dalje omenja važnejše ukaze l. 1889—1890.

Vspehi v obče in v posameznih predmetih so bili povoljni, na nekaterih šolah celo prav dobri. — Le na nekaterih šolah je želeli boljših vspehov. Učiteljstvo se je v veliki meri zelo trudilo, da bi doseglo dobre ali vsaj boljše vspehe, in videlo se je, da ta trud ni brezvspešen. Dalje omenja gosp. nadzornik posamezne učne predmete in se o vspehih v obče povoljno izreče. Disciplin na večini šol je dobra, na nekaterih prav dobra. Uradni spisi naj se izvršujejo z največjo skrbjo. Na nekaterih šolah še niso v redu. Učitelji naj bodo složni med seboj, s prebivalstvom in z gg. duhovniki. Šola naj bude središče njegovega delovanja. Šolski vrt bodi vzgleden. Za učila je skrbeti, da se pomnože. H koncu nadzornikovega poročila počasti konferencijo s svojim pohodom c. kr. okrajni glavar g. Weiglein. Gosp. predsednik ga s toplimi besedami pozdravi in ga pri tej priliki zahvaljuje za uspešno podporo pri razvijanju šolstva, na kar gospod okrajni glavar zagotavlja, da bude vedno z največjim veseljem deloval na prosep ljudskega šolstva in učiteljstva, kar konferencija z glasnim odobravanjem vzame na znanje.

Nato sledi izbor in razdelitev učne tvarine iz realij za posamezne razrede in oddelke raznih kategorij ljudskih šol v krškem šolskem okraju. Ti učni načrti so se že lansko leto pri konferenciji vsestransko obravnavali. Izročili so se posebnemu odseku pod predsedstvom gosp. nadzornika. Iz lanskih referatov je gosp. nadzornik sestavil potem učne načrte za jedno-, dvo-, tri- in štirirazrednice, ter jih poslal odsekovim udom (gg. Abram, Grčar, Požar, Ravnikar) v pregled. Dotične učne načrte sprejela je konferencija soglasno.

Potem poroča g. učitelj Fran Slanec iz Radeč „o ovirah povoljnemu učenju in vzgojnemu uspehu v ljudski šoli (zlasti na deželi) in kako bi se isti odstranili“. Gosp. poročevalec razpravlja v živem in velezanimivem govoru razne ovire učenju in vzgojnemu uspehu ter navaja sredstva, s katerimi bi se te ovire odstranile. Iz njegovega izbornega poročila je bilo razvidno, da je umel stvar in se zanj vnemal, pa tudi, da si je v svesti vzvišenega poklica učiteljevega. Njegov referat je bil vsestransko živo pohvaljen.

Sledilo je dalje določilo učnih knjig in učilnih sredstev za šolsko leto 1890/91 in poročilo knjižničnega odbora o stanju, uporabi in računu okrajne učiteljske knjižnice. Konečno sledi volitev stalnega odbora. Izvoljeni so bili gg.: Bezljaj, Lapajne, dr. Romih in Rupnik. V knjižnični odbor pa so bili izvoljeni gg.: Cepuder, Lapajne, dr. Romih, Rupnik in gđc. Schmidinger.

S tem je bil vspeh končan in gospod predsednik zahvaljuje gg. poročevalce za trud in za odlična poročila, vsem pa za pazljivost, ter želi, da bi današnja konferencija obrodila obilo sadu. Vspodbuja navzočnike, naj z vsemi svojimi močmi delujejo na korist izročene jim mladine, naj jim vepiljajo v mlada in vsprejemljiva srca čut ljubezni do Boga, do domovine, države in presvetle vladarske hiše. Zahvaljuje gosp. c. kr. okrajnega glavarja za njegovo prisotnost, ter sklene konferencijo s trikratnim „Živio“- in „Slava“-klicem na presvetlega cesarja.

Gosp. Lapajne v imenu učiteljstva zahvali gospoda nadzornika za vzorno in nepristransko voditev konferencije.

Po obedu pa je pedagogičsko društvo zborovalo na vrtu g. Gregoriča. —ar.

Od Pohorja, 13. oktobra. (Za vino v Gradcu na razstavi) so odlikovance razložili v trinajst oddelkov. V 1., 2. in 3. vinorejsko okrožje uvrstili so vinorodne kraje po nemškem delu dežele. Na Malem Štaju so bili odlikovani sledeči vinogradniki: 4. v okrožji Radgona-Klösch: Rotter, A. Eckhart, Andrieu v Radgoni, Trauttmannsdorf v Negavi, vlastelinstvo Brunnsee in Halbenrein, Dirnböck v Cmereku, T. Eckhart, Riedl, Baltazar in Ladislav v Radgoni. 5. V okrožji Ljutomer-Ormož: (Kada v Ormožu in Steyer iz Ljutomera sta kot jurorja vino izpostavila ne tekmujoč za darilo.) Hal-

berth iz Maribora, Otto in Adolf Zorzini iz Radgone, Franc Sršen v Ljutomeru, Zemljic v Ljutomeru, Kautzhammer v Ormožu; Zanjekovič v Središču, Nagy iz Maribora, Soine iz Gradca, Petovar pri Svätinjah, Petovar v Ivanjkoveh, Hönigmann, dr. Farkaš, dekan Skuhala, Gomilšek, Schwarz, vsi v Ljutomeru, župnik Hržič v Poljskavi, dr. Geršak, Diermayer, Mikl, Jedlička, vsi v Ormožu. 6. Okrožje Ptuj in Haloze: Leskovšek, Stražil, Kasper, prepozit Modrinjak, Wibmer, Hutter, Krajnc, Selinšek, Zima, vsi v Ptuj; Mikl pri sv. Marjeti, učitelj Grebenec v Jursincih, Marinič pri sv. Vrbanu, Vlastelinstvo Ebensfeld. 7. Okrožje „Goričko“ ali Slovenske Gorice: Dissauer iz Gradca, Kosér iz Juršinec, Flucher iz Maribora, Egger iz Arnoža, Beer od Cmereka, nadučitelj Orth iz Arnoža, baron Kellersperg iz Lebringa. 8. Okrožje Maribor: (Vinarska šola, Pfrimmer in knezoškopi oskrbniki niso kot jurorji tekmovali za darilo.) Vlastelinstvo Meransko in Lina Robič v Lembachu, Badel, dr. Lorber, Šoštarčič, Wutt, Wiethaler, dr. Hirschhofer in vlastelinstvo „Sveti Pavel“, vsi v Mariboru, vlastelinstvo Rossmanit v Radovanju. 9. Okrožje Pohorje: (Jurorja: Nasko v Bistrici in Stanzer v Konjicah nista tekmovala.) Ponkrat, Frauendorff, Vrhovšek, Neuhold, vsi v Slovenjibistrici; Sutter, A. in J. Walland, Marek, Kummer, Mišak, Stanzer, Prus, vsi v Konjicah, župnik Bezenšek v Čadramu, Kunej v Oplotnici. 10. Ob Dravinji: Candolini, Baumann, Hartner, vsi v Poljčanah, Gregorič v Makolji, Wretzl in pa Magdalenke v Studenicah. 11. Ob Savi in ob Sotli: Zanier pri sv. Pavlu blizu Žalec, vlastelinstvo Windischgraetz v Konjicah, oba častno diplomirani. V 12. in v 13. vrsti so za trgovinska vina odlikovani: Kleinschegg, Streck, Poek, Geiling, Habjanič, Costella, vsi v Gradcu, Bouvier, Mihalič, Neuwirt, vsi v Radgoni, Materleitner v Judendorfu, Adelstein v Slovenjibistrici, Hatzl v Cmereku. Pristavek: Podpore naklonili so mej ostalimi tudi: Okrajni zastopi v Celji 10 gld., v Ormožu tri cekine, v Bistrici 20 gld., v Lipnici 10 gld., mesto Ormož 1 cekin, trg Lipnica 10 gld., mesto Maribor 20 gld., mesto Radgona 1 cekin.

Dnevne novice.

(Deželna vlada kranjska) je Janezu Tofantu iz Krškega in Antonu Volčanskemu iz Stare Vasi pri Vidmu priznala 26 gld. 25 kr., ker sta dné 20. julija rešila iz Save topničarja J. Ožaniča.

(Ogenj) nastal je včeraj ob 1/2 5. uri popoldne v Boljuncu pri Trstu. Razven hiše je pogorelo vse poslopje posestniku Venturini-ju. Ognjegasci so hitro prihiteli iz Trsta, a je bil ogenj k sreči že zaduščen. Ogenj je bil najbrž po neprevidnosti zanešen, ker goreti je pričelo najprej v shrambi za senó.

(Nesreča.) Znani hišni posestnik in krčmar v Florijanskih ulicah št. 10, Anton Kotnik, po domače Šimen, je predsinočnim s petrolejko v roki v sobi se spodtaknil in padel. Svetilnica se je razbila in petrolej po ubogem možu se razlil in vnel. Revez je po obrazu, po vratu in prsih in po desni roki ves opečen in silno trpi. — Nesreča nikoli ne počiva!

(Iz Wörishofena) nam piše rojak: Tukaj je še do 560 gostov, med temi okolu 60 duhovnikov. Vseh duhovnikov je bilo letos tukaj 706. Tudi dunajski Rothschild prišel se je zdraviti k župniku Kneippu.

(Velečastiti gosp. Jurij Račić.) opat lakromski ter superijor c. in kr. mornarice v Pulji, daroval je „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“ 10 gld., izročivši je veleč. gosp. Janezu Smrekar-ju, katehetu v Ljubljani. Slednji je tej svoti dodal 1 gld. ter svoto 11 gld. poslal „društvu v podporo visokošolcev na Dunaji.“ Slednji naslov je zakrivil, da je to svoto prejel „Unterstützungs-Verein für Hochschüler“, ki je to še-le pred kratkim oddalo „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“. Iskrena bodi hvala blagima darovateljema!

(„Slovenski klub na Dunaji“) ima v soboto dné 18. t. m. prvi svoj večer v sezoni v hotelu Royal (I. Singerstrasse št. 3, mezzanin). Čital bode c. in kr. stotnik g. Igo Kaš: „Črtice iz južne Dalmacije: Ercegovci in Dolenje Krivošije“. Začetek ob 8. uri zvečer. K temu večeru vabijo se na Dunaji bivajoči Slovenci, katerim čut domorodni ni še izginil popolnoma.

(Iz Celja) se nam piše, da „Deutsche Wacht“ svojim bralcem naznanja posebno novico, ako pravi,

da nobeden resnobni časniki ne piše o resoluciji gledé administrativnega združenja slovenskih krajin, ki so jo bili „sklenili“ v Ljubljani zbrani poslanci slovenski. List se sklicuje na svoj članek-uvodnik, ki ga je o slovenskem „kraljestvu“ napisal. Ali se ne pravi to pesek v oči metati naročnikom? O zadevnej resoluciji ne more pisati nobeden časniki, ker se taka resolucija ni sklenila. Ljubeznjiva „Wacht“ samo sebe izvzema.

(Trštvo s sadjem) je na Štajarskem, koder ga imajo, precej živahno. V Konjicah kupci dajejo po 12—18 gld. za štrtinjak, sicer pa tudi na tehtnico navadno po 5 kr. za kilogram. Nekemu trgovcu se je oni dan pripetila nesreča na cesti proti Poljčanam. Najprej je z voza padla deska, a naloženo sadje za njo; ko so ovočje s ceste pobrali, so se nezadolgo splašili konji, da se je prevrgel voz. Kdo bode trpel škodo, naš poročevalec ne zna povedati. Neki gospodar v Vitani sam pošilja na Dunaj sadje, kar ga je nabral v svojem sadonosniku; prodaja po 8 kr. kilo loco kolodvor v Beču. Z Dobrne se nam pa javlja, da neki tamošnji občan kupuje „škaf“ ali „malo vedro“ sadja po 70 kr., torej „štrtinjak“ pride za 14 gld., lepših „škaf“ tudi velja po 80 kr.

(Za šolske vrte) so pri razstavi v Gradcu bili odlikovani na Slovenskem Štajarju sledeči gospodje: Nadučitelj Vinko Kotzmuth na Hajdini poleg Ptuja, učitelj Tomo Grah pri sv. Juriji ob železnici, učitelj Fortunat Sadu v Ščavniški dolini blizu Ljutomera, nadučitelj Valentin Brence v Velenji, učitelj-voditelj Ante Hofbauer v Vozenici, učitelj Andrej Simonič v Cmereku, učitelj-voditelj Antonij Gnus na Rečici v Savinjski dolini, šolski ravnatelj Josip Barle v Slovenjigradu, nadučitelj Ivan Rupnik v Prožinu blizu Celja, nadučitelj Srečko Majcen v Radovanju pri Mariboru, učitelj Mihael Vreča v Negavi, učitelj-voditelj Peter Vudlar v Ljubnu v Savinjski dolini, učitelj Franko Höller v Slovenjibistrici, učitelj Hinko Tribnik v kaznilnici v Mariboru. Priznalne diplome dobile so šole: Jarenina, Leitersberg pri Mariboru, Račje, Slivnica na Dravskem polju. Odlikovani so bili še: Lenček v Blatici, vlastelinstvo Mahrenberg in Brežice, Paulšek v Račji, okrajno zastopništvo v Sevnici.

(Pri sv. Vidu blizu Lipnice) je nadučitelj gosp. Leopold Hofer slovesno slavil petdesetletnico svojega učiteljevanja.

(„Glasbena Matica“) razpošilja svojim članom muzikalije za l. 1890. Ker je nam obljubljena obširnejša ocena, navedemo danes le naslove muzikalij, ki so: 1. Teoretično-praktična klavirska šola. Spisal Anton Foerster. Op. 40. IV. zvezek. Cena 1. gld. 30 kr. 2. Suae carae uxoris sorori Balbinae Smolé dedicatum. 3. Ave Maria pro una voce cum organo aut harmonium composuit Anton Nedvčd. 4. Narodne pesmi z napevi. Nabral v tuhinjski dolini Sr. Malenšek, čveteroglasno postavil Fr. Gerbič.

(Okr. šolski svet za okolico ljubljansko.) Namesto pokojnega g. Fr. Kotnika je deželni odbor imenoval g. Gabrijela Jelovška, župana na Vrhniku, članom okr. šolskega sveta.

(Iz šole.) Josip Drnjač, do zdaj učitelj v Vitani, postal je nadučitelj pri sv. Petru blizu Maribora; Josip Seyfried dobil je službo podučitelja pri sv. Ani blizu Cmereka; nadučitelj Vido Majcen šel je v pokoj.

(Sto let minolo) je letos na Veliko Gospojnico, odkar so Združene države v Severnej Ameriki dobile prvega episkopa. Dne 15. avgusta 1790 je namreč John Carroll postal vladika v Baltimoru.

(C. in kr. major Henrik Himmel pl. Agisburg) se je dné 7. oktobra poročil v Gradu v Banatu z baroneso Agato Gudénus. Sedanji novoporočenec je o svojem času služboval tudi na Kranjskem. Imenovanec je prepotoval že mnogo sveta ter svoje potopisne črtice objavljaval navadno v dunajskem dnevniku „Vaterland“.

(Pokatoličani se je) anglikanski pridigar Doe v Eaton-Brayu na Angleškem. Pridigarsko službo opravljal je 20 let in zadnji govor je v svoji občini govoril dné 28. septembra letos, in sicer o predmetu: „Jedna vera“.

(Hrvatsko slovstvo.) Vrlo podjetna „Knjižara dioničke tiskare“ v Zagrebu je izdala zopet nekaj novih slovstvenih del. Znani hrvatski pesnik Ivan Trnski napisal je novo pesem „Ana Lovičeva“, kjer z vzneseno pesniško besedo opisuje naslanjajoč se na zgodovinske dogodke, kako je dekle Ana Lovičeva leta 1630. na sv. treh Kraljev dan izdala

Turkom kostajniške vernike, zbrane v samostanski cerkvi sv. Ane pod Kostajnico. Posvetil je to krasno pesem Ivan Trnski spominu svojega prijatelja in zagovornika, prerano umrlega generala Josipa barona Filipovića. Cena 50 kr. — Druga knjiga je: „Brat Marko i sestra Jeka. Istinit dogodjaj. Pripovijetka Jovana Sundečić-a. Cena 30 kr. — Smisel te pripovedke pojasnijo besede prijatelja, ki posvečujejo knjigo: Razlikom viera razbračenoj braći, da sveto štjujući svaki svoju vjeru budu vjerna braća, posvečuje pjesnik. — Tretja knjiga je prevod: W. Goethe: Armin i Doroteja, Pjesan. Preveo Vladislav Vežić. Cena 40 kr. — Prevod zagovarja pesnik z besedami: Dela človeškega duha, ki se dvigajo do višine klasičnih vzorov, niso ne nemška, ne talijanska, ne francoska, nego so last vsega človeštva.

(Učiteljske službe) so razpisane: Na mestni nemški petrazredni dekliški ljudski šoli je stalno popolniti mesto učiteljice z letno plačo 600 gld., eventuelno mesto podučiteljice z letno plačo 500 gld. Prošnje do dne 15. novembra t. l. — Na novoustanovljeni jednorazredni šoli pri Sv. Trojici je mesto učitelja in vodje z dohodki IVega plačilnega razreda in prostim stanovanjem v novem šolskem poslopji stalno eventuelno začasno oddati. Dotične prošnje do dne 18. oktobra t. l. c. kr. okr. šol. svetu v Kamniku. — V krškem šolskem okraji se razpisujejo sledeči učiteljski službi: 1. Drugo učiteljsko mesto na trirazredni ljudski šoli v Veliki Dolini z letno plačo 450 gld. Pri enakih svojstvih imajo prednost prosilci, ki so večji orglanju. 2. Drugo učiteljsko mesto na dvorazredni ljudski šoli na Trebelnem pri Mokronogu z letno plačo 400 gld. Prosilci naj svoje pravilno obložene prošnje zakonitim potom vložé do 19. oktobra t. l. — V šolskem okraji Črnomelj se razpišejo naslednje učiteljske službe v stalno ali začasno umeščenje: 1. Druga učiteljska služba na dvorazrednici v Podzemlji s 400 gld. plače in prostim stanovanjem. 2. Tretje učiteljsko mesto na trirazrednici v Dragatuši z letno plačo 400 gld. in prostim stanovanjem. 3. Tretja učiteljska služba na trirazrednici v Semiči z letno plačo 400 gld. Vse te službe se tudi učiteljicam podelé. Prošnje naj se vložé do 20. oktobra t. l.

Raznoterosti.

— Štirje elementi. V nekem moravskem mestecu živé se štirje bratje od štirih elementov; in sicer prvi kot kovač od ognja, drugi kot vrtnar od zemlje, tretji kot ribič od vode in četrti, ki pritiska mehove, od zraka.

— Ruščina v Črni Gori. Kakor se poroča iz črnogorske prestolice, zaukazal je knez Nikola I. da se s 1. dnem januarja uvede ruščina kot obvezni predmet po vseh črnogorskih šolah in zavodih.

— Prestop muhamedanca v katoliško cerkev. Kakor poroča neki hrvatski list, bil je preteklo nedeljo v Reki krščen turek Ahmed Smiric-Pašić. Ta 24 let star muhamedanec je doma iz Savskega Mosta v Bosni. Četudi so mu bili njegovi sovorniki s smrtjo zapretili, če prestopi h krščanstvu, vender je bil Ahmed Smiric-Pašić toli prepričan o jedino pravi katoliški veri, da je bilo vse pretenje zaman.

— Nesreča na železnici. Iz Draždan se poroča 12. t. m.: Danes zjutraj sta trčila pri Lesnici dva tovorna vlaka drug ob drugega. Sedem oseb je močno poškodovanih, med temi tudi strojevodja. Med temi sedmimi nesrečniki ni jednega, da ne bi imel zlomljene roke ali noge. Vrh tega je dvajset vagonov strtih. — Kakor poroča neki predarski list, povozil je pretekli petek brzovlak blizu Bregence eno ženo in eno kravo.

— Iz šole. Učiteljica: „Zdaj pridejo na vrsto prozorni predmetje. Nežika, povej mi jeden vzgled!“ — Nežika: „Šipa“. Učiteljica: „Dobro... No, Anica, povej še ti en vzgled“. — Anica: „Luknja v ključavnici“.

Telegrami.

Dunaj, 14. oktobra. Danes so bili deželni zbori slovesno odprti. Vsi deželni glavarji so se spominjali z domoljubnimi besedami veselega dogodka v cesarski družini, namreč poroke nadvojvodinje Marije Valerije. Spravni odsek češkega deželnega zbora je imel danes prvo sejo in prične jutri posvetovanje. V tržaškem deželnem zboru je poudarjal cesarski namestnik, da se mora Trst sedaj bolj ko kdaj trdno okleniti Avstrije, ker se bliža novemu redu v gospodarstvenih zadevah.

Dunaj, 15. oktobra. Cesar je podelil okrajnemu komisarju v Ljubljani pl. Jabornegg-u povodom njegovega umirovljenja v priznanje mnogoletnega, zvestega in vspešnega službovanja naslov in značaj vladnega tajnika.

Dunaj, 15. oktobra. V deželnem zboru je dr. Lueger tožil o izzivajočem postopanju policije pri volitvi v okraju Landstrasse. Deželni maršal ga je pozval k redu. Namestnik je ugovarjal trditvi, češ, da so oblastva hotela preprečiti konflikt s prebivalstvom. Naredbe so imele namen, da se omogoči prosto gibanje pri volitvi.

Madrid, 14. oktobra. Uradno poročilo iz Manile naznanja, da so španske vojne ladije bombardovale vas Mutalani na Karolinskem otoku Ponape, čegar prebivalci so se ustavljali španskim oblastvom. Pri tem

je bilo mrtvih sedem in ranjenih devetnajst španskih vojakov. Domačini pa so imeli 150 mrtvih.

Bellinzona, 14. oktobra. Danes je obnovljena prejšnja vlada brez vsakterih izgrediv.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
14	7. u. zjut.	744.3	5.0	brezv.	megla	0 00
	2. u. pop.	741.1	19.0	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	741.0	10.0	"	"	
Srednja temperatura 11.3°, za 0.5° pod normalom						

Dunajska borza.

(Telegrafska poročila.)

15. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87 gld. 80 kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " 16%	88 " 10 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	106 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 20 "
Akcije avstr.-ogerske banke	983 " " "
Kreditne akcijske	305 " 75 "
London	114 " 45 "
Srebro	" " " "
Francoski napoleon	9 " 06 "
Cesarski cekini	5 " 42 "
Nemške marke	56 " 32 1/2 "

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani uljudno zahvaljujem dosedanje svoje p. n. goste za skazano zaupanje ter se usojam naznanjati, da sem preselil svojo

gostilno

iz Vegovih ulic št. 10 v lastno hišo na Rimski cesti št. 4.

Zagotavljam, da bodem vedno stregel z dobrimi jedili in pristno kapljico, prosim ohraniti mi še nadalje naklonjenost in se priporočam za mogobrojni obisk.

(3-2) Alojzij Zajc.

12. oktobra. Marija Montschlein, sprevednikova hči, 39. meseca, Rimska cesta 18, božjast.

13. oktobra. Marija Snaj, sprevednikova vdova, 50 let, Dunajska cesta 35, vsled raka. — Marija Mittermair, delavka, 24 let, Stari trg 8, tuberculoze.

V bolnišnici:

12. oktobra. Reza Sahadobnik, gostija, 45 let, degeneratio amyloidna. — Jakob Debeve, gostac, 83 let, icterus gastr.

— Ivan Tome, delavec, 35 let, jetika.

Lepo in bogato s pravim zlatom pozlačene

(5-2)

nagrobne križe

priporoča po nizkih cenah

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino v LJUBLJANI, Mestni trg 10.

Na zahtevanje določijo se obrazi in ceniki franko.

Dunajske razstavne srečke à 1 gl.

Le malo jih je še!
11 srečk 10 gld.
6 srečk 5 gl. 50 kr.

Glavni dobitek **50.000** gld. vrednosti.

Žrebanje že 30. oktobra.

Srečke po 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani.